

Evaluering av fagutvalgene – oppsummering av resultater

Bakgrunn

Modellen for strategisk styring av digitalisering i høyere utdanning og forskning ble etablert høsten 2018 med opprettelsen av Digitaliseringsstyret og underliggende fagutvalg. Våren 2020 kom også styringsmodellen for forvaltning og videreutvikling av eksisterende fellestjenester på plass med etableringen av fem tjenesteråd samt et råd for helhetlig prioritering. Dette på bakgrunn av tydelige anbefalinger fra en arbeidsgruppe fra sektoren i januar 2020 om å etablere disse to nye nivåene som en del av tjenestestylingen, i tillegg til allerede eksisterende fagutvalgsstruktur for strategisk styring.

Opprinnelig var det planlagt å revidere mandat og sammensetning både for Digitaliseringsstyret og underliggende fagutvalg med virkning fra 1. januar 2021. For å unngå samtidig utskifting av Digitaliseringsstyret og fagutvalgene, ble prosessen med å revidere mandat og sammensetning for fagutvalgene forskjøvet med et halvt år. Fagutvalgene har vært innforstått med dette, og at dagens mandat og sammensetning i utgangspunktet skulle videreføres ut første halvår 2021. Inntil nylig var planen derfor at revidert mandat og ny sammensetning av fagutvalgene skulle være på plass før sommeren.

4. februar i år presenterte Kunnskapsdepartementet planer for strukturendringer i kunnskapssektoren, med etableringen av et nytt sammenslått direktorat fra 1. juli 2021 og et nytt tjenesteleveranseorgan fra 1. januar 2022. Strukturendringene er omfattende, og påvirker vurderingene av hvor store endringer det er hensiktsmessig å gjøre i styringsmodellen på kort sikt. Det er lite rasjonelt å gjøre større endringer i modellen nå, når den uansett vil gjennomgås i forbindelse med strukturendringene. Som presentert i møtet i Digitaliseringsstyret den 1. mars er Units anbefaling derfor at dagens styringsmodell, med unntak av Råd for helhetlig prioritering, videreføres ut året.

Resultater

Alle fagutvalgsmedlemmer, inkludert lederne av tjenesterådene, mottok en anonym undersøkelse hvor de ble bedt om å evaluere sammensetning og leveranser fra eget fagutvalg, styringsmodellen som helhet samt dele sine tanker om videre organisering av fagutvalgene. Spørreundersøkelsen ble gjennomført i perioden desember 2020-januar 2021.

Sammensetning og leveranser

- Den kvantitative delen av kartleggingen viser at fagutvalgene er overveiende positive til sin sammensetning. Mellom 75 og 92 % er av den oppfatning at deres fagutvalg i svært stor eller i stor grad har en størrelse, representativitet og en faglig kompetanse som er tilfredsstillende. Fagutvalg for utdanning er mest positiv til egen sammensetning, funksjon og

rolle. Videre mener over halvparten av dem som har svart at fagutvalgene er godt koordinert med andre utvalg/råd, og har et sekretariat som legger til rette for gode prosesser.

- Resultatene viser at fagutvalgsmedlemmene vurderer ulike sider ved modellen (størrelse, representativitet og kompetanse) mer positivt enn resultatene den så langt har ført til, når det gjelder å realisere digitaliseringsstrategi og handlingsplan. På spørsmål om styringsmodellen bidrar til å styrke digitaliseringen i sektoren, og om de ulike nivåene i modellen spiller godt sammen, svarer om lag halvparten av respondentene «i noen grad».

Videreføring og sammenslåing

- Når vi ser alle fagutvalgene i sammenheng, så svarer 54 % ja på spørsmålet om fagutvalgene bør videreføres i samme form og med samme rolle og ansvar som i dag (N=39).
- På spørsmål om fagutvalgene bør videreføres med en mer rendyrket rolle som faglig rådgiver i strategi- og handlingsplanarbeid, og at tjenesterådene overtar rollen som rådgiver i prioritering og oppfølging av felles prosjekter og nye tjenester, svarer 40 % ja (N=35).
- På spørsmål om fagutvalg og tjenesteråd bør slås sammen, svarer 60 % ja (N=35).
- Samlet sett viser resultatene at respondentene er temmelig delt i synet på om fagutvalgene bør videreføres eller slås sammen med tjenesteråd, og hvilken rolle fagutvalgene bør ha fremover.

Hva er bra med dagens styringsmodell?

De åpne spørsmålene i undersøkelsen bidrar til å sette ord og erfaringer på hva som fungerer og ikke fungerer med dagens styringsmodell og fagutvalg. Noen av de positive faktorene som trekkes frem er at modellen understøtter og bidrar til

- forankring og medvirkning fra sektoren
- ansvarliggjøring av institusjonene
- felles og samordnet digitalisering
- gode diskusjoner om viktige temaer basert på kompetanse og innsikt
- standardisering og etterlevelse

Videre er det en tilbakemelding at dagens inndeling i fagområder oppleves som «riktig».

Hva kan gjøre styringsmodellen bedre?

Når det gjelder spørsmålet om hvilke sider av styringsmodellen og fagutvalgene som bør ses nærmere på fremover, for å sikre en enda mer samordnet og kraftfull digitalisering i sektoren, så trekkes blant annet følgende momenter frem:

- roller og mandat for de ulike nivåene i modellen
- modellens struktur og kompleksitet
- dialogen og kommunikasjonen «internt», mellom de ulike nivåene
- behovet for å tydeliggjøre hvilke bidrag som forventes i ulike prosesser, og hvordan bidragene tas med videre

- kontinuerlig vurdere om det er de riktige prosjektene som prioriteres (prosjekter som bidrar til å realisere digitaliseringsstrategi og handlingsplan).

Oppsummering

Det synes å være en oppfatning at en felles styringsmodell er viktig, med potensial i seg til å oppnå en samordnet digitalisering av sektoren. Mange av innspillene og endringsforslagene går mer på selve implementeringen og gjennomføringen av modellen – ved at de peker på saks- og møteforberedelser, møtegjennomføring, deltakelse/representasjon, samt kommunikasjon og dialog internt i modellen. Mange innspill retter seg dermed mot forhold som det er mulig å endre på, og som det er naturlig å adressere som del av en implementeringsprosess.

Samtidig er det en del innspill som mer direkte adresserer styringsmodellens struktur og kompleksitet, med ønske om forenklinger i måten den er bygd opp på. Som gjennomgangen viser, handler dette blant annet om at antall nivåer/ledd er for mange, at mandat og roller er uklare og at eierskap til leveranser og prosesser må tydeliggjøres. Alle innspill til forbedring vil bli tatt med i det videre arbeidet med å styrke samstyring og felles digitalisering i sektoren.

For en mer detaljert gjennomgang av resultatene fra evalueringen viser vi til presentasjon som ble gjennomgått i informasjonsmøtet for fagutvalgene onsdag 24. mars.